

Posudek oponenta na diplomovou práci Petra Skořepy „Princip soudního sebeomezení v judikatuře Ústavního soudu ČR“

Diplomová práce má 69 stran vlastního textu (diplomant uvádí 151 613 znaků včetně mezer), k němuž je připojen přehled obsahu, seznamy použité literatury, internetových zdrojů, judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího soudu USA, jakož i právních předpisů. Odkazy na prameny jsou průběžně uváděny v poznámkách pod čarou.

Práce je členěna – kromě úvodu a závěru – do čtyř kapitol. První (o rozsahu tří stran) obsahuje stručné vymezení teorie dělby moci coby východiska tématu práce, třetí (o rozsahu osmi stran) se pak věnuje postavení Ústavního soudu v ústavním systému České republiky, včetně úpravy obsažené v zákoně o Ústavním soudu „z pohledu principu soudního sebeomezení“. Těžiště práce tak spočívá zejména v kapitole druhé a čtvrté, v nichž autor nejprve obecně analyzuje samotný princip soudního sebeomezení v jeho jednotlivých projevech (přednost ústavně souladného výkladu před zrušením právního předpisu, doktrína tzv. politické otázky *versus* soudní aktivismus a pojem tzv. soudcovského státu) a následně sleduje jeho uplatnění ve vybraných rozhodnutích Ústavního soudu. Diplomová práce vychází zejména z tuzemské i zahraniční literatury i přílehlavé judikatury, přičemž neopomíná zmínit ani odlišná stanoviska. V závěru práce diplomant podrobně odpovídá na otázky vymezené v jejím úvodu (s. 2, 63 n.).

Co do obsahu práce jí nelze ničeho podstatného vytknout, či lze jen upozornit např. na to, že:

- v práci by bylo zapotřebí zmínit, že „*k neaplikaci starého práva rozporného s novými hodnotami*“, resp. „*k výkladu starého práva ve stylu konformním s novými hodnotami*“ nedošlo u nás po roce 1989 primárně „*hodnotovou soudní interpretací*“ (s. 25), ale již aktem ústavodárce (viz § 6 odst. 1, resp. § 1 odst. 1 ústavního zákona č. 23/1991 Sb.);
- při zmínkách o jednacím řádu Ústavního soudu České republiky nelze opominout, že tento vnitřní předpis dosud neexistuje (s. 31);
- mezi případy, v nichž Ústavní soud neuplatnil tzv. test rozumnosti při přezkumu zákonné úpravy spadající do oblasti sociálních práv (ačkoli na přílehlavost jeho použití v dané věci upozornil i Veřejný ochránce práv), by bylo vhodné doplnit i nálezný sp. zn. Pl. ÚS 55/13 (s. 68);
- okruh navrhovatelů oprávněných k návrhu na zrušení zákona je vymezen pouze v § 64 odst. 1 zákona o Ústavním soudu, nikoli též v jeho odst. 2 (s. 30, poznámka pod čarou č. 119).

Po stránce terminologické se v práci vyskytuje jen několik málo nepřesností, např. označení Ústavy České republiky za „*zákon č. 1/1993 Sb.*“ (s. 1) nebo soudce Ústavního soudu za „*Ústavní[ho] soudce*“ (s. 64, pozn. č. 222).

Pro účely ústní obhajoby práce navrhuji, aby se diplomant vyjádřil k tomu, zda (či nakolik) je možný – z hlediska dělby moci, principu soudního sebeomezení a doktríny tzv. politické otázky – přezkum před Ústavním soudem rozhodnutí vlády či jejího předsedy o vyhlášení/prodloužení nouzového stavu podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (viz zejména usnesení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/20 a Pl. ÚS 11/20 s odlišnými stanovisky).

Závěr: Diplomová práce splňuje formální požadavky kladené na práce tohoto druhu. Po stránce svého obsahu zadané téma v zásadě vyčerpává, přičemž prokazuje diplomantovu schopnost práce s právními předpisy, odbornou literaturou a soudní judikaturou, jakož i jejich samostatné analýzy. Diplomovou práci proto **d o p o r u č u j i** k obhajobě.